

Klachtnummer 2024/018

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur),

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 8 februari 2024 het ingevulde klachtenformulier ontvangen. De klacht is gericht tegen [leerjaarcoördinator], leerjaarcoördinator leerjaar 1 en 2 (verder: de leerjaarcoördinator). De Commissie heeft op 29 maart 2024 van [gemachtigde verweerder], gemachtigde werkzaam voor het bestuur (verder: de gemachtigde van verweerder), een verweer ontvangen.

Klaagster en verweerder zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 9 april 2024. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klaagster, vergezeld door haar dochter;
- [rector], rector van de school (verder: de rector);
- de gemachtigde van verweerder.

II. Standpunt van klaagster

Op 8 februari 2024 is [leerling] in verband met een incident (dat naar achteraf bleek op 1 februari 2024 heeft plaatsgevonden) extern geschorst voor onbepaalde tijd. Klaagster heeft dit telefonisch vernomen van de leerjaarcoördinator. De schorsing is op staande voet gebeurd en de reden van de schorsing is klaagster niet meegedeeld in verband met de veiligheid van [leerling].

Klaagster heeft aangegeven recht te hebben op een verklaring over de schorsing, een reden en een tijdsduur. Klaagster heeft voorts aangegeven niet akkoord te zijn met de manier waarop de school dit (heeft) aan(ge)pakt. Volgens de leerjaarcoördinator zou het feit dat klaagster niet wordt geïnformeerd over de reden, de ernst van de situatie aanduiden. De leerjaarcoördinator heeft niet kunnen aangeven wanneer klaagster verder zou worden geïnformeerd.

Na het telefoongesprek met de leerjaarcoördinator heeft klaagster telefonisch contact gezocht met [leerling]. Klaagster heeft hem gevraagd wat er gebeurd was en of hij wist waarom hij niet meer welkom was op school. [leerling] heeft aan klaagster verklaard dat de leerjaarcoördinator hem uit de les heeft gehaald voor een gesprek op haar kantoor en hij daar gehoord heeft dat hij extern zou worden geschorst. De reden voor deze schorsing is hem niet verteld, hoewel hij hier nadrukkelijk naar gevraagd heeft. De reden zou in verband met zijn eigen veiligheid niet gedeeld kunnen worden. [leerling] zei dat hij geen idee had waar de schorsing mee te maken zou kunnen hebben.

De leerjaarcoördinator heeft op 9 februari 2024 opnieuw telefonisch contact met klagster gezocht, teneinde klagster uit te nodigen voor een gesprek op school. Klagster is tijdens dit gesprek uitgevallen tegen de leerjaarcoördinator en heeft in het gesprek aangegeven dat de wijze waarop de school met [leerling] en klagster is omgegaan, onacceptabel is. De school heeft een zorgplicht voor [leerling]. Klagster verwacht daarin een professionele aanpak, waarbij de school en ouders samenwerken indien er zaken zijn waarop [leerling] bijgestuurd of aangesproken moet worden of er zaken zijn waarvoor hij gestraft dient te worden. Daaraan heeft het in dit geval ontbroken.

Klagster heeft van de school een brief ontvangen, gedateerd op 9 februari 2024, waaruit volgt dat [leerling] onacceptabel gedrag zou hebben vertoond en een risico vormt voor de veiligheid en de fysieke integriteit van de leerlingen op school. Een toelichting op wat zou zijn voorgevallen is niet opgenomen in de brief. Klagster heeft dan ook geen idee wat zich heeft afgespeeld en wat de aanleiding is geweest voor de schorsing. Klagster heeft de aanleiding voor de schorsing pas tijdens een gesprek op 14 februari 2024 van de school vernomen. De schorsing heeft geduurd van 8 februari 2024 tot en met 14 februari 2024, waarbij de leerlingen ook op 15, 16 en 26 februari 2024 niet volgens het normale lesrooster lessen hebben mogen volgen.

De school heeft gehandeld op basis van aannames en vermoedens van (seksueel) grensoverschrijdend gedrag door [leerling] en drie andere jongens.

De school heeft in de periode van de schorsing en het aangepaste lesrooster op geen enkele e-mail van klagster en de andere betrokken ouders gereageerd.

Op de vraag van de leerlingen naar inhaallessen, opdrachten en toetsen zijn de leerlingen door de rector weggestuurd. Dit terwijl de school in e-mailberichten doet voorkomen zorg te (zullen) dragen voor de gemiste toetsen en lessen. In de praktijk is dit echter anders gegaan, de leerlingen hebben de toetsen moeten inhalen, zonder toelichting, uitleg of begeleiding bij de gemiste relevante lesstof. Er is de leerlingen geen gelegenheid geboden vragen te stellen over de gemiste lesstof. Klagster is van mening dat de school niet voldaan heeft aan haar zorgplicht.

De rector dan wel het bestuur reageert niet op de vraag van klagster haar te bevestigen dat de voorwaardenbrief -die op basis van vermoedens is opgesteld- intern blijft in geval van een overstap naar een andere school. De school heeft hierin onderscheid gemaakt tussen de leerlingen, enkele ouders hebben deze bevestiging wel van de school ontvangen.

[leerling] is door alle omstandigheden in een crisis terechtgekomen, hetgeen van invloed is op zijn resultaten op school. [leerling] kan het onrecht dat hem wordt aangedaan -zo ervaart hij de situatie- geen plekje geven. [leerling] voelt zich niet prettig op school, het voelt voor hem onveilig. Ook in dit kader voldoet de school niet aan haar zorgplicht jegens [leerling].

III. Standpunt van verweerder

[leerling] is op 1 februari 2024 tussen 11.45 en 12.15 uur samen met drie andere medeleerlingen betrokken geweest bij een incident op de school. Hij heeft zich samen met de medeleerlingen en een leerlinge op het jongenstoilet opgehouden. De conciërge die langsliep, heeft waargenomen dat een aantal leerlingen zich verdacht gedroeg en vertrouwde de situatie niet. Op het moment dat de conciërge binnenliep, kwamen twee leerlingen en de leerlinge uit een WC-hokje gelopen. De hele groep verliet vervolgens het toilet. De conciërge heeft van hetgeen hij waargenomen heeft direct melding gedaan bij de schoolleiding. De schoolleiding heeft vervolgens de bewakingsbeelden van de hal opgevraagd om meer informatie te verzamelen. Hierop is te zien dat eerst twee leerlingen en één leerlinge uit de WC-hokjes komen om vervolgens te wisselen. Er gaan dan twee andere leerlingen met dezelfde leerlinge een WC-hokje in.

De school stelt dat alle vijf de leerlingen (vier jongens en één meisje) meerdere schoolregels en gedragsregels hebben overtreden. Er bestaat, op basis van de verklaring van de conciërge en de bewakingsbeelden, een vermoeden dat sprake is (geweest) van seksueel grensoverschrijdend gedrag.

In verband met de kwetsbaarheid van de leerlinge en het waarborgen van de veiligheid van alle betrokken leerlingen en om escalatie door inmenging van ouders/familieleden te voorkomen, heeft de schoolleiding weloverwogen en in overleg met de wijkagent en schoolagenten besloten het incident zo klein mogelijk te houden. Dit uiteraard ook ter bevordering van het onderzoek om te achterhalen of er inderdaad sprake is geweest van seksueel grensoverschrijdend gedrag. De school heeft er bewust voor gekozen de ouders van de leerlingen nog niet te informeren, omdat de school nog over te weinig informatie beschikte of daadwerkelijk sprake was van seksueel grensoverschrijdend gedrag. De school heeft daarin ook het risico meegewogen dat de informatie over het incident zich snel kan verspreiden binnen de school en via social media. Dit zou hebben geleid tot onrust waardoor de veiligheid van leerlingen, werknemers en andere betrokkenen in het geding zou komen. Kortom, de school heeft een zorgvuldige afweging gemaakt en gelet op het noodzakelijke belang van de instelling besloten als voorzorgsmaatregelen en in het belang van het onderzoek de betrokken leerlingen – onder wie de zoon van klagster – per direct te schorsen en het incident klein te houden door de ouders en leerlingen nog niet te informeren over de details van het incident. De school merkt daarbij op dat de ouders direct nadat zij kennis hebben kunnen nemen van de achtergrond van de schorsing, meerdere verzoeken bij de schoolleiding hebben neergelegd om met de leerlinge te spreken over het incident.

De school en de leerjaarcoördinator herkennen zich niet in wat klagster schetst. De leerjaarcoördinator heeft [leerling] op rustige toon aangesproken en gevraagd of hij kon meelopen naar lokaal 0.11. Daar heeft de leerjaarcoördinator hem meegedeeld dat hij met ingang van 9 februari 2024 extern zou worden geschorst, maar dat ze de reden hiervan nog niet kon delen. [leerling] heeft, naar zeggen van de leerjaarcoördinator, meermalen gevraagd *“gaat het om dat wc-dingetje?”*. De leerjaarcoördinator heeft daarna telefonisch contact gehad met klagster en haar geïnformeerd over de schorsing (als ordemaatregel) en klagster laten weten dat zij nog niet kon vertellen wat de reden van de schorsing was. Naar zeggen van de leerjaarcoördinator was klagster niet voor rede vatbaar en heeft zij aangegeven er werk van te zullen maken. Klagster heeft dezelfde dag de klacht bij de Commissie ingediend. De leerjaarcoördinator heeft het telefoongesprek met klagster als onaangenaam ervaren.

De school begrijpt, uiteraard, dat klagster graag geïnformeerd wilde worden over de gronden waarop [leerling] werd geschorst. De school heeft echter weloverwogen een beslissing gemaakt, waarbij de veiligheid van leerlingen en personeel heeft geprevaleerd boven het belang van klagster, de andere

betrokken ouders en leerlingen om hen gedurende het nog lopende onderzoek te informeren over de reden van de schorsing.

De leerjaarcoördinator herkent het door klaagster gestelde machtsmisbruik niet.

De leerjaarcoördinator heeft op 13 februari 2024 wederom telefonisch contact opgenomen met klaagster. Zij heeft klaagster geïnformeerd over de stand van zaken, de terugkeer van [leerling] naar de school en het maken van een afspraak om de voorwaarden van terugkeer te bespreken. De school heeft [leerling] uiteindelijk voor drie dagen (9, 12 en 13 februari 2024) geschorst. De school heeft de terugkeer op school gefaseerd, voor alle betrokken leerlingen, om te voorkomen dat ze door medeleerlingen zouden worden geprovoceerd in de klas en/of via social media.

Op 28 februari 2024 heeft klaagster vervolgens de voorwaardenbrief ontvangen. Hierin is een omschrijving van het incident opgenomen, evenals het proces en de voorwaarden om weer fysiek onderwijs op school te volgen.

De school kan klaagster daarom ook niet volgen in haar stelling dat sprake was van slechte communicatie/bereikbaarheid van de schoolleiding. De schoolleiding was bereikbaar en is in haar communicatie naar alle betrokkenen duidelijk en consequent geweest. De school kon -helaas- vanwege de aard van het incident en het nog lopende onderzoek in eerste instantie nog niet alle vragen beantwoorden. De school verwijst naar de contactmomenten die er zijn geweest met klaagster, daaruit blijkt -naar de mening van de school- van een goede en frequente communicatie.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie komt op grond van de stukken en hetgeen besproken is op de zitting tot de navolgende overwegingen.

In artikel 8.14 van de Wet voortgezet onderwijs 2020 (verder: WVO 2020) is opgenomen aan welke voorwaarden de schorsing van een leerling dient te voldoen. Uit de wet volgt dat een leerling voor ten hoogste een week geschorst kan worden, dat de beslissing schriftelijk en voorzien van een deugdelijke motivering aan de leerling (en diens ouders in geval van een leerling die jonger dan 18 jaar is) bekend wordt gemaakt en er in geval van een schorsing die langer dan 1 dag duurt, een melding dient te worden gedaan bij de inspectie.

De wet geeft hiermee een aantal handvatten voor een schoolbestuur, het schoolbestuur zelf stelt de regels op voor het schorsen van leerlingen. De regels staan in de meeste gevallen in de schoolgids en of het leerlingenstatuut. Belangrijk hierbij is dat deze informatie voor ouders en leerlingen gemakkelijk te vinden dient te zijn.

In het leerlingenstatuut van de school zijn in artikel 11 de disciplinaire maatregelen opgenomen die opgelegd kunnen worden aan leerlingen. In artikel 11.1 valt te lezen: *‘De leerling die in de school geldende regels niet nakomt kan een disciplinaire maatregel worden opgelegd. Zo'n maatregel kan worden opgelegd door een docent, door de afdelingsleider of door de rector.’* In artikel 11.3 heeft de school opgenomen: *‘Een maatregel moet proportioneel zijn, dat wil zeggen dat er sprake is van een redelijke verhouding tussen de ernst van het vergrijp en de zwaarte van de maatregel.’* In artikel 11.5 heeft de school een passage opgenomen die ziet op de mogelijkheid bezwaar te maken, al is het niet met die woorden beschreven. De school heeft in het betreffende artikel opgenomen: *‘Indien een*

leerling meent dat hem ten onrechte een maatregel is opgelegd, kan hij dit aan de rector ter beoordeling voorleggen. Dit heeft ten aanzien van de opgelegde maatregel geen opschortende werking.'

In artikel 11.6 wordt beschreven dat een leerling in geval van ernstig wangedrag kan worden geschorst door de schoolleiding of aan het bevoegd gezag kan worden voorgedragen voor verwijdering.

De Commissie stelt vast dat de school het incident waarbij [leerling] betrokken is geweest, heeft bestempeld als ernstig wangedrag. De school heeft op grond hiervan de 'ordemaatregel' schorsing toegepast. Ter zitting heeft de school verklaard, en de Commissie stelt vast dat dit niet ter discussie staat tussen partijen, dat het incident op 1 februari 2024 heeft plaatsgevonden. De Commissie stelt voorts vast dat de schorsing pas op 8 februari 2024 aan [leerling] is opgelegd. Met andere woorden, tussen het incident en het moment waarop [leerling] is geschorst, is een week verstreken. Dit kan de Commissie niet rijmen met wat de rector en de gemachtigde van verweerder ter zitting hebben verklaard, namelijk dat sprake was van lik-op-stuk beleid en het incident reden vormde voor een schorsing 'op staande voet'.

De Commissie overweegt dat een incident aanleiding kan geven voor een schorsing, maar dat in dat geval van een school kan en mag worden verwacht dat zij dit per direct doet, in het geval van [leerling] dus op 1 februari of uiterlijk op 2 februari. Nu dit niet is gebeurd, kan niet meer worden gesproken van een 'ordemaatregel'. De schorsing kon op het moment dat deze werd opgelegd, immers niet meer dienen om tot herstel van de orde te komen, de leerlingen zijn in de periode tussen het moment van het incident (op 1 februari 2024 rond het middaguur) en het moment van schorsen (op 8 februari 2024 eveneens rond het middaguur) gewoon op school aanwezig geweest en hebben hun lessen volgens het geldende lesrooster kunnen volgen. De Commissie ziet niet welke orde de school nog te herstellen had. Evenmin begrijpt de Commissie dat de school, naar het zich laat aanzien, pas op 8 februari 2024 is aangevangen met het onderzoek naar wat heeft plaatsgevonden op 1 februari 2024.

De Commissie constateert dat de school in casu procedureel een aantal zaken heeft laten liggen. Zo heeft de school niet voldaan aan het wettelijk vereiste de leerling en zijn ouders op de hoogte te stellen van de beslissing tot schorsing voorzien van een deugdelijke motivering. Voorts heeft de schorsing in feite langer geduurd dan de toegestane vijf schooldagen. De schorsing heeft plaatsgevonden op 8 februari 2024, waarbij deze direct is ingegaan. De schorsing heeft geduurd tot en met 26 februari 2024. Binnen deze termijn zijn vijf dagen aan te merken als vakantie, zodat de schorsing uiteindelijk acht dagen heeft geduurd. De Commissie is - in tegenstelling tot de school - van oordeel dat de dagen dat de leerlingen wel weer welkom waren op school, maar nog niet in de eigen klassen meedraiden, eveneens als schorsingsdagen meegeteld dienen te worden. De maximale termijn van de schorsing is dus overschreden.

Verweerder heeft ter zitting verklaard dat de schorsing niet de schoonheidsprijs verdient, de Commissie kan niet anders dan zulks beamen en zal dienaangaande een aanbeveling aan het bestuur doen.

De Commissie verklaart het klachtonderdeel ten aanzien van de schorsing -gelet op het bovenstaande- gegrond.

Ten aanzien van het klachtonderdeel over de bejegening door de leerjaarcoördinator overweegt de Commissie het navolgende.

De Commissie stelt vast dat partijen van mening verschillen en elkaar tegenspreken over de wijze waarop er is gecommuniceerd en over de mogelijk onheuse bejegening van klaagster door de leerjaarcoördinator. De Commissie kan onvoldoende beoordelen wat zich feitelijk heeft voorgedaan, de visies op het betreffende gesprek lopen daarvoor te ver uiteen. De Commissie kan zich voorstellen dat over en weer woorden zijn gevallen waarvan beiden achteraf spijt hebben, maar de Commissie kan dat niet vaststellen.

Op basis van de stukken acht de Commissie geen redenen aanwezig om de geloofwaardigheid van de ene partij boven die van de andere partij te stellen. De Commissie kan niet vaststellen of de verweten gedragingen hebben plaatsgevonden. Gelet hierop zal de Commissie dit klachtonderdeel ongegrond verklaren.

Ten overvloede overweegt de Commissie het navolgende met betrekking tot de camerabeelden. In het schoolveiligheidsplan heeft de school beleid opgenomen ten aanzien van camerabeelden. De Commissie stelt vast dat de school niet conform dit beleid heeft gehandeld. Hoewel klaagster dit slechts benoemd heeft in haar stukken en ter zitting, betreft het geen klachtonderdeel. De Commissie zal ten aanzien van dit onderdeel wel een aanbeveling doen aan het bestuur.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie komt tot het oordeel dat het klachtonderdeel met betrekking tot de schorsing gegrond is en het klachtonderdeel met betrekking tot de bejegening door de leerjaarcoördinator ongegrond is. De Commissie ziet aanleiding voor een drietal adviezen aan het bestuur.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie beveelt het bestuur aan:

- in gevallen van incidenten zoals in het onderhavige ouders op een zo kort mogelijk termijn te betrekken bij 'de oplossing van het probleem'. Door duidelijk te maken dat zij het incident klein wil houden en verder wil onderzoeken, maar wel zo veel mogelijk met ouders gezamenlijk wil optrekken, kan de school meer begrip bij ouders voor de beslissing genereren. De Commissie acht het wenselijk dat er een prominentere rol wordt gegeven aan het zoeken van de verbinding met ouders. Zij ziet hierin een rol weggelegd voor de rector of directeur (of welke andere benaming het bestuur hieraan dan ook heeft verbonden). Het ontbreekt in casu aan een (duidelijk) protocol "schorsen en verwijderen" waarin de te ondernemen stappen zijn uitgeschreven en aan de hand waarvan duidelijk is wie wat wanneer zou moeten doen.
- de inhoud van de schorsingsbrief nog eens langs de wettekst (artikel 8.14 WVO 2020) en het eigen leerlingenstatuut te leggen en in toekomstige gevallen de schorsingsbrief duidelijker te voorzien van de bezwaarmogelijkheid (opgenomen in het leerlingenstatuut) en een deugdelijke motivering (wettekst).

- het schoolveiligheidsplan met betrekking tot het protocol camerabeelden voor ogen te hebben en houden in gevallen als dit. In dit protocol (artikel 2.4 schoolveiligheidsplan) is opgenomen dat, indien een leerling als 'dader' wordt geïdentificeerd - en daarvan spreekt de gemachtigde in het verweer –, de schoolleiding zijn ouders hiervan op de hoogte stelt en de ouders het recht hebben de beelden binnen de bewaartermijn uit het protocol te bekijken. Aan verzoeken tot het bekijken van de camerabeelden dient dan ook gehoor te worden gegeven. De Commissie beveelt het bevoegd gezag aan de scholen en met name de schoolleiding te wijzen op het correct naleven van de opgemaakte plannen en protocollen.

Aldus gegeven op 11 april 2024 door mr. W.F. Korthals Altes, voorzitter, P.H. van Laarhoven en C.M. Clarijs, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.